

אגרת בקורת. הא דתנן בפ"ק דצ"מ (דף כ.) אגרות שום ואגרות מוון רגיל ר"ת לומר מדלג קאמר שטרי שום שטרי מוון כדאמר שטרי חליצה ומאוינן שטרי צירויין נראה לו דקרי אגרת מה שב"ד שבמקום זה שולחין אגרותיו ל"ד אחר לשום ולמוון לפלוני אזל הכא לא אפשר לפרושי הכי ולעיל בשליה אף על פי

(דף סד.) כתובים אגרת מרד על ארוסה. מ"ר: א"ל דברים שאין מכריזין עליהם העבדים והשטרות והמטלטלים. איש לן לאוקמה הני מטלטלין ושטרות כגון שייחון לה לכתובה ח"י לתפסן מחיים דאי לאו הכי לא גביא להו לא אשה ולא בתובה. ואין לדייק הא גיטא צעיא כפרישית צפרק המדיר (לעיל ע"ג):

ולא מוזנות. לא תימא שניה דאין לה מוונות ה"מ לאחר מיתה אכל מחיים איש לה דהשתא אלמנה לכ"ג דאית לה לאחר מיתה לית לה מחיים דלמא תמעכז גביה כדאמר'י צ"ש מותרות (וינמות דף פה. ושם) כ"ש הך דלית לה לאחר מיתה דמחיים נמי לית להן ולא תימא נמי דמחיים לית לה אזל לאחר מיתה איש לה כאלמנה לכ"ג דהא דהדיא קמני צ"ש מותרות (ג"ו ע) אלמנה לכ"ג אית לה מוונות שניה אין לה מוונות ויש לה מוונות דקאמר היינו צעל כרחק לאחר מיתה ודומיא דהכי אמרינן בשניה דאין לה: **ו**לא כבאות. במקום אחר פרש"י מה שנתן משקלי הצגדים ואומר כ"י דא"כ ה"ל לתימר בלאותיה קיימין כדאמרין בכל דוכתא לעיל בפ' א"ע"פ (דף סג.) ועוד הא בלאות היינו צעל כרחיק מה שזלה ולא השקיס שנתנו לאמרין בגמרא דממאנת אי דאיתנהו אידי ואידי שקלה. מ"ר: **ר**ב תני קטנה יוצאה בגמ. פי' צמתני:

אינה יוצאה להמתין. להיא לישא דגור שמואל צונות דקטנה בשלי ד' אחין (וינמות דף לד.) ושם דמיחלפא בגדולה הכא שאני דמילונה מוכיח עליה:

הא דמרחק שוקא רב כהנא הוה בידיה שכרא דרב משרשיא בר חילקאי יתמא שהייה עד ריגלא אמר א"ע"ג דנפלה ביה איצתא מייתי וזוא חריפא רבינא הוה בידיה חמרא דרבינא וזמי יתמא בר אחתיה הוה לדידיה גמי חמרא הוה קמוסיק ליה לסיכרא אתא לקמיה דרב אשי א"ל מהו לאמטויי בהדן א"ל זיל לא עדיף מדידך: **מתני'** הממאנת השניה והאילונית אין להן כתובה ולא פירות ולא מוונות ולא בלאות אם מתחלה נשאה לשם אילונית יש לה כתובה כ"ג גרושה וחלוצה לכהן הדיוש מוזנת ונתניה לישראל בת ישראל לנתין ולממזר יש להם כתובה: **ג** רב תני קטנה יוצאה בגמ אין לה כתובה וכל שכן ממאנת שמואל תני ממאנת אין לה כתובה אבל יוצאה בגמ יש לה כתובה ואודא שמואל לטעמיה דאמר שמואל ממאנת אין לה כתובה יוצאה בגמ יש לה כתובה ממאנת לא פסלה מן האחין ולא פסלה מן הכהונה יוצאה בגמ פסלה מן האחין ופסלה מן הכהונה ממאנת אינה צריכה להמתין שלשה חדשים ויצאה

כל דוצין מצי דינא אדעתא דנפיק ליה קלא וצין. לפי שהן מוכרים בהכרח וצונות הלוקח שאליו היו עליה עסקינן היו יולאין ומעטרין הלך שלם באחריות הוא לוקח קמ"ל: וחוורין. ואין אומרין מה עשה עשוי ושלם מציתו אלא הדרי זצ"ת: נעשו. צמתיה. הא ודאי טעו בדבר השני צמתיה: **שום** הקדש. גוצר המוכר קרקע של הקדש: **ששים יום.** מושכים ימי הכרה: **שמה יגבנו.** כשנאספין לראותם כדי ללווקחם: **השטרות.** שמוכרין שט"ח של יתומים לאחרים: **צעה שמכריזין.** כדמפרש שיש עשה שאין פנאי להמתין משך ימי הכרה כגון לכרגא ולמווני ולקצורה: **לכרגא.** לפרוע למלך כסף גולגולת היתומים: **משום דקרו לכו כו'. גנאי** וחרפה היא להם שקטונים נכסים שצית דין מוכרין לפי שמתמם דוחק שהטעה לוחץ את היתומים או את הלוח לוקמים הלוקחות זול ומצין אותן וקורין להן ארכלי שדות הכרה: **לאלסא.** סמוך למיתת אציהן שלא ירקצו: **דמקרב שוקא.** יומת דשוקא: **איזלא.** טעם הקרוב להמתין איגרור'ר צלע"ו: **וזוא חריפא.** ממחר לצד לפי שהלך לריכין לך ומצדין שהטעה ואין מקיפין להן באשורי: **לסיכרא.** שם מקום: **מהו לאמטויי.** שיש לחוש שלא תטבע הספינה: **מתני' השניה.** שניה לעריות שהן מדברי סופרים המפורש ציבמות בפ' ז' (דף כה.) אין להן כתובה. ממאנת משום דמעממה יולאה. שניה נקסא דרצנן הוה כדאמרין ציבמות צפרק יש מותרות (דף פה): מפני שהיא מרגילתו לנושאה שאינה מפסדת כלום בנשואין שאינה נפסדת בהן וולדה כשר. איילונית משום דמקח טעות הוא: ולא פירות. דין פירות והוא פירקונה שמקני חכמים תחת פירות נכסי מלוג שהוא אוכל אין לה ואם נצטית אינו חייב לפדותה דתנאי כתובה ככתובה וכיון דאין לה כתובה אין לה תנאי כתובה. וי"א אית דאמרין כלומר אף לא פירות אם אכלן אין משלם לה פירות נכסי מלוג שאכל ואש"ג דקיימא לן צפרקין דלעיל (דף סג.) תקנו פירקונה תחת פירות נכסי מלוג שהוא אוכל כדמתני' לא כתב לה ואם נתנאי אפרקין

לא תימא שניה דאין לה מוונות ה"מ לאחר מיתה אכל מחיים איש לה דהשתא אלמנה לכ"ג דאית לה לאחר מיתה לית לה מחיים דלמא תמעכז גביה כדאמר'י צ"ש מותרות (וינמות דף פה. ושם) כ"ש הך דלית לה לאחר מיתה דמחיים נמי לית להן ולא תימא נמי דמחיים לית לה אזל לאחר מיתה איש לה כאלמנה לכ"ג דהא דהדיא קמני צ"ש מותרות (ג"ו ע) אלמנה לכ"ג אית לה מוונות שניה אין לה מוונות ויש לה מוונות דקאמר היינו צעל כרחק לאחר מיתה ודומיא דהכי אמרינן בשניה דאין לה: **ו**לא כבאות. במקום אחר פרש"י מה שנתן משקלי הצגדים ואומר כ"י דא"כ ה"ל לתימר בלאותיה קיימין כדאמרין בכל דוכתא לעיל בפ' א"ע"פ (דף סג.) ועוד הא בלאות היינו צעל כרחיק מה שזלה ולא השקיס שנתנו לאמרין בגמרא דממאנת אי דאיתנהו אידי ואידי שקלה. מ"ר: **ר**ב תני קטנה יוצאה בגמ. פי' צמתני:

אינה יוצאה להמתין. להיא לישא דגור שמואל צונות דקטנה בשלי ד' אחין (וינמות דף לד.) ושם דמיחלפא בגדולה הכא שאני דמילונה מוכיח עליה:

הא דמרחק שוקא רב כהנא הוה בידיה שכרא דרב משרשיא בר חילקאי יתמא שהייה עד ריגלא אמר א"ע"ג דנפלה ביה איצתא מייתי וזוא חריפא רבינא הוה בידיה חמרא דרבינא וזמי יתמא בר אחתיה הוה לדידיה גמי חמרא הוה קמוסיק ליה לסיכרא אתא לקמיה דרב אשי א"ל מהו לאמטויי בהדן א"ל זיל לא עדיף מדידך: **מתני'** הממאנת השניה והאילונית אין להן כתובה ולא פירות ולא מוונות ולא בלאות אם מתחלה נשאה לשם אילונית יש לה כתובה כ"ג גרושה וחלוצה לכהן הדיוש מוזנת ונתניה לישראל בת ישראל לנתין ולממזר יש להם כתובה: **ג** רב תני קטנה יוצאה בגמ אין לה כתובה וכל שכן ממאנת שמואל תני ממאנת אין לה כתובה אבל יוצאה בגמ יש לה כתובה ואודא שמואל לטעמיה דאמר שמואל ממאנת אין לה כתובה יוצאה בגמ יש לה כתובה ממאנת לא פסלה מן האחין ולא פסלה מן הכהונה יוצאה בגמ פסלה מן האחין ופסלה מן הכהונה ממאנת אינה צריכה להמתין שלשה חדשים ויצאה

תחתיו שהרי צעלה חייב צמונותיה אלא שאם הלך למדינת היס ולוחה ועמדה ומילנה אינו משלם: **ולא בלאות.** שחקי בגדים שהצילה לן צמונת ולבשן הוא אינו מחזירין אלא צליאחמה: **אלמנה לכהן גדול.** יש לה כתובה מפני שהיא פסולה וולדה פסול על ידי נשואין לפיכך אינה מרגילתו אלא הוא מרגילה ומשדלה לינשא לו לפיכך קנסו אותו ליתן כתובה: **ג** רב תני קטנה יוצאה בגמ אין לה כתובה. נוסף אדם אנוסת אציו כו': **ולא פסלה מן הכהונה.** משום גרושה שאין אלו גירושין אלא עקירת נשואים הראשונים דלמחר אי אפשרי צקדושי אמני: **ממאנת אינה לריכה להמתין שלשה חדשים.** לאחר מילונה דעקרתינהו לנשואין ואינה בכלל שאר תקנות שגזרו חכמים לנשואין אחר יציאתן מבעליהן שלשה חדשים (ט):

למשקלי' בהדא מי חיישין לאונסא דארחי' אי א"ל זיל לא עדיף מדידך: **מתני'** הממאנת והשני והאילונית אין להן כתובה ולא פירות ולא מוונות ולא בלאות. ואם נשאה מתחילה לשם איילונית י"ל כתובה אלמנה לכ"ג ג"ו"ח לכה' מורי' לישראל בת ישראל לג"מ י"ל כתובה. פי' ממאנת והשני' ואילונית א"ל כתובה הממאנת משום דמעממה יוצאה ואילונית מפני שהוא מק"ט ושני' לערוה קנסוה כדאמרין בפי' י"מ מפני שהיא מרגילתו לנושאה שאינה מפסדת כלום בנשואין הללו שאינה נפסלת בכך ככתובה ולדה נמי כשר: רב תני קטנה יוצאה בגמ א"ל כתובה שאין מעשה קטנה כלום וכ"ש ממאנת ושמואל חת ממאנת א"ל כתובה אבל יוצאה בגמ יש לה כתובה וק"ל כשמואל ביני ואודא שמואל לטעמיה דא"ש ממאנת א"ל כתובה יוצאה בגמ י"ל כתובה ממאנת לא פסלה מן האחין ופסלה מן הכהונה ממאנת א"ל להמתין ג' חדשים

(א) ערכין כה. (ב) לעיל פ. ג. (ג) יצימות קיי. (ד) יצימות פל. (ה) שם קת. (ו) יצימות לד. (ז) י"ל כה. (ח) לעיל פ. ג. (ט) יצימות לד. (י) יצימות על ממנ. (יא) יצימות פה. וסוף צ"מ סו. ד"ה בלאות.

לעזי רש"י

איגרור'ר. חרות. חריפות.

מובן רש"י

שום היתומים שלשים יום. צ"ד היורשים לנכסי יתומים למכון להגנות בעל חוב. שמין את הקרקע ומכריזין ל' יום כל היורה ליקח יצא ויקח (ש"ב כ"א). לכרגא. לפרוע כסף גולגולת למלך. ולמווני. למון אלמנה והצונות שב"ד מוכרין נכסי יתומין ולקבורה. לקבור את המת (ב"מ קח). וצבנאי לעיל (ט"ז). מצבנאי. נכסי יתומים, בלא אכרזתא. לפי שאין פנאי ליתום (ב"ב ע"ב) שאין שהות ומתן לדבר (לעיל ט"ז) דמסוס רוחא דלמי לא מעשיק ליתמא פן יעשק שורר המלך, וכן חסרון מוונות וציון המת (ב"ב ע"ב). הממאנת. קטנה יתומה שהציתה אמה לעמיה אמרו חכמים יבולה למאן דמן המורה שלא מעשה קטנה כלום, ואמה אינה זוכה בה לקדשה, ורצנן הוא דתקון שמואלן ליתומים שלא יענו בה ונסה הפקר לערומה צעלה, והא אמרו דקמי לה צמיואן, אין לה כתובה ואף מה שהניקסו לה מפני שרגילתו ושמאן בנפסדתה וכל שכן מאתים שמיקנו לנשאה משום דבעל כרחיה נפקא (ב"ב טו.). השניה. שיות לעריות שגזרו חכמים בפ"צ דיבמות (ב.) אין לה כתובה, דקנסת הוא דקנסתין לה מפני שרגילתו עליה כדאמרין ציבמות (פה.). והאילונית. לטון א"ל, אין לה כתובה שמקנו טעות, דללא אדעתיה דהכי טענה, ואש"ג די תמלה היא מדויה דילה למפסדת צילו טעות הוה, מילה צטעות הוה מילה (ב"ב טו.). ולא פירות. נכסים שנפלו לה ביצושה אחר שנשאה מקנת חכמים שהבעל אוכל פירות, וזה מקנת חמתיין שאם נצטית חייב לפדותה משלו, ואלו אף על פי שאין להם מקנת פירות, שאם נפלת בה יפדותה, דלא קרינא בה ואותביך לאימאן אפילו הכי נלשאלא לא יחזיר לה פירות שאכל (שם). ולא בלאות. הכנסה לו בגדים מנומית, אפילו שם מהם קיימים כל ימיו (שם).

תוספות ר"ד (המשך)

דשוקא הא דמרחק ר"כ הוה בידי' שכרא דר"מ בי"ח יתמאי שהייה עד ריגלא אמר יתמא דהוה ב"י איצתא ענין קיהא קצת ריגלא מייתי ליה וזי חריפא שלא יהא צריך למכור בהקפה רבינא הוה בידיה חמרא דרבינא וזמי יתמי בי"ח הוה לדידיה נמי חמרא הוה מסיק ליה לסיכרא אתא לקמיה דר"א א"ל הא (מסקנא) משהינאן ליה הכא דלמא פסיד ויחמין מהו דשוקא הא דמרחק ר"כ הוה בידי' שכרא דר"מ בי"ח יתמאי שהייה עד ריגלא אמר יתמא דהוה ב"י איצתא ענין קיהא קצת ריגלא מייתי ליה וזי חריפא שלא יהא צריך למכור בהקפה רבינא הוה בידיה חמרא דרבינא וזמי יתמי בי"ח הוה לדידיה נמי חמרא הוה מסיק ליה לסיכרא אתא לקמיה דר"א א"ל הא (מסקנא) משהינאן ליה הכא דלמא פסיד ויחמין מהו

בקי' מוכרין קיים כאן בדברים שמכריזין עליהם כאן בדברים שאין מכריזין עליהן. פי' רישא דמתני' דמייירי בלוא אכרזי הוה בדברים שאין מכריזין עליהם ואילו הן דברים שאין מכריזין עליהן והשטרות והמטלטלין וטעמא מאי אמר עולא עבדים שמה ישמעו וירצו מטלטלים ושטרות שמה יגבנו ואבע"א כאן בשעה שמכריזין עליהם כאן בשעה שאין מכריזין עליהן דאין לכרגא ולמווני ולקבורה מוכרין בלא הכרה. פי' שאין להם פנאי להמתין ימי משך הכרה. ואבי"ע כאן במקום שמכריזין כאן במקום שאין מכריזין דארי"ג מעולם לא עשו אגרת ביקורת בהודיעא סבור מינה משום דבקיזין בשומא אר"י בי"מ לדידי פפרשי גמי' דר"י משום דקרי להו בני אכלי נכסי דאכרזתא. פי' וולא להו מילתא מפני שאין הבעלים מוכרים ברצונם: אר"י א"ש מטלטלין ל' יתומים שמים אותם ומוכרין אותם לאלתר ר"ח אמר אבימי מוליכים אותם לשוק. ולא פליגי דיאמריקרב יומא

